KATOLIŠKI GLAS

LETO XLIV. - Štev. 6 (2179) - Četrtek, 6. januarja 1992 - Posamezna številka 1000 lir

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/I/I/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
TASSA RISCOSSA	ITALY	

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: RIVA PIAZZUTTA,18 - 34170 GORIZIA - GORICA
REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Oče laži

Boj za Boga in proti Bogu zavzema danes ves svet. Tu prikrito in podtalno, drugod očitno, tudi z mojstrsko organizirano propagando. Pri tem pridno in povsod nasprotniki Boga in Cerkve uporabljajo orožje, ki je hujše in grše kot strupeni plini. To je laž, obrekovanje, zaničevanje, norčevanje. Le glejmo in poslušajmo radijske in televizijske oddaje Slovenije, pa se bomo prepričali, da je to res. Vsemu je temelj laž, neresnica oz. potvorba resnice.

Značilno je, da Bog sam hudiča ni nazval tirana, očeta nasilja, marveč ga je imenoval očeta laži. Lagajmo, ponarejajmo resnico, zamolčujmo jo! To je vodilno načelo vseh sovražnikov vere in Cerkve. Mislijo si: ljudje so lahkoverni. Vedno ponavljajmo isto mržnjo do vernih, vedno z zaničevanjem in norčevanjem obdajajmo verne ljudi, zlasti nekatere na vodilnih mestih naše Slovenije, ljudje bodo po kapljicah pili vse to in pripravili zopet zmago komunizma, čeprav pod novim imenom. Zlasti poudarjajmo za ljudi, udarjene le na materialno plat življenja, da je bilo prej bolje, da smo bili bolje plačani, da smo manj resno delali itd., pa imeli več časa zase in smo v svoje zasebne namene lahko rabili tudi skupne dobrine.

V Sloveniji je zlasti v uporabi, tudi ministrov, beseda klerikalec. Češ, vera se ne sme vtikati v politiko, Cerkev naj pusti ljudi pri miru, naj delajo po svoji glavi, polni zmešnjav, brez jasnosti, ali pa naj sledijo nam, ki smo brez vere in z njo nimamo nič opravka. Vprašali bi radi te ljudi: Ali niso tudi verni ljudje polnopravni državljani z vsemi človekovimi pravicami? Ali nimajo verni ljudje iste pravice, da po svojem prepričanju izbirajo voditelje? Novi red, ki ga slovensko ljudstvo pričakuje, bo vsem v prekletstvo, če ga ne bomo gradili tudi verni ljudje na temelju Kristusovega nauka in božjih zapovedi.

Pravi kristjani poslušajo Cerkev, poslušajo papeža in škofe, ki morajo oznanjati Kristusov nauk in obsojati splav, ker je umor še nerojenega človeka, morajo obsojati zakonsko nezvestobo, ker prinaša toliko gorja v družine, morajo obsojati svobodno ljubezen, ker je zgrajena le na človeških strasteh. Vsi, ki zagovarjajo vse to, so v službi očeta laži.

Ljudje božji! Imejmo o vsem jasne pojme in vsako stvar presodimo v luči Cerkve, ki nam kaže tudi grozne posledice vsega, kar zagovorniki krivih naukov zagovarjajo in oznanjajo.

K. C.

Oživljena Slovenska ljudska stranka

Premirje na Hrvaškem se vse bolj krši, izgledi, da bi čelade zares prišle, pa majhne, kajti voditelj kninskih Srbov Babič tudi po štirideseturnem prepričevanju v jugoslovanskem predsedstvu na prihod mirovnih čet ZN ni hotel pristati.

Polpredsedstvo je sicer ob asistenci vojske le doseglo, da je dokument o privolitvi podpisal predsednik kninskega parlamenta, toda Babič je tik zatem že sklical tiskovno konferenco in Paspalju odrekel pravico, da bi v imenu Krajine karkoli podpisoval, podprla pa ga je tudi množica na mitingu podpore v Kninu. Ali je v srbskem bloku zares prišlo do razkola (v okupirani hrvaški Petrinji so se menda že spopadli četniki in JA), se sprašujejo komentatorji, ali pa gre le za dogovorjeno zvijačo med tremi glavnimi akterji, Srbijo, armado in hrvaškimi Srbi, po kateri naj bi oprali Srbijo in ji hkrati zagotovili nadaljnji nadzor nad okupiranimi hrvaškimi ozemlji. »Zmeden sem,« je izjavil sam Vance, ko je iz Beograda dobival nasprotujoče si informacije. Toda (zaigrano) omahovanje srbskega bloka utegne zapeljati v skušnjavo tudi Tudjmana, o katerem je ameriško časopisje minuli teden pisalo, da naj bi ga opojnost mednarodnega priznanja zapeljala in da naj bi zahteval spremembe v sicer že podpisanem sporazumu o prihodu mirovnih čet.

SLOVENSKI VRH V DAVOSU

Trojica Kučan, Peterle in Drnovšek se je minuli konec tedna mudila na svetovnem gospodarskem forumu v švicarskem Davosu, kjer je politike in gospodarstvenike iz celega sveta seznanjala z novim položajem Slovenije ter z možnostmi vlaganja v slovensko gospodarstvo. Hkrati je na obisk v Slovenijo pripotoval avstrijski podkancler Busek ter slovenski strani predložil v presojo sporazum o gospodarskem sodelovanju med državama, ki naj bi bil kmalu podpisan, obsega pa tudi avstrijske investicije v verigo savskih elektrarn.

Na zasedanju Konference o evropski varnosti in sodelovanju v Pragi je bila Slovenija sprejeta kot opazovalka, na zasedanju evropskega parlamenta v Strasbourgu pa je v ponedeljek prvi spregovoril tudi slovenski parlamentarec Matjaž Šinkovec. Slovenija je kot posebna gostja tudi že vložila prošnjo za polnopravno članstvo v tej ustanovi, ki naj bi ga dosegla jeseni, v Davosu pa so bili omenjeni že tudi prvi koraki v približevanju Evropski skupnosti, zelo resno pa so govorili tudi o članstvu v Mednarodnem monetarnem fondu in OECD.

Po gospodarsko obarvanih obiskih v Bonnu in Davosu je Peterle v torek bil na podobnem obisku tudi pri Andreottiju.

TOLAR DEVALVIRAL

Banka Slovenije je s 1. februarjem devalvirala slovenski tolar za približno 19%. Ukrep, ki je postavil nov uradni tečaj na 44,11 tolarja za marko in se tako približal realnemu, so pozdravili predvsem v izvozno naravnanih podjetjih. Z novim mesecem pa se je spremenil tudi prometni davek, tako da so osnovne potrebščine nekoliko dražje, nekaj izdelkov pa se je celo pocenilo za nekaj odstotkov. Kot je vlada napovedala, pa je v januarju nekoliko padla tudi inflacija.

Zaradi zunanjepolitične dejavnosti glavnih akterjev je bilo v slovenski politiki minuli teden kar mirno. Pomembnejša novica prihaja iz Maribora, kjer se je na konvenciji Slovenske kmečke zveze stranka preimenovala v Slovensko ljudsko stranko. Stranka se je opredelila tudi kot dedinja pred sto leti ustanovljene SLS.

V parlamentu se nadaljuje iskanje kompromisov glede načel nove volilne zakonodaje.

Soglasja pa še ni pričakovati in s tem tudi ne skorajšnjih volitev.

Sveti oče bo anticipiral obisk v naši deželi

V ponedeljek, 3. februarja, so iz papeževega urada sporočili, da je sv. oče uslišal prošnjo deželnih škofov in bo prišel k nam popoldne 30. aprila.

O papeževem obisku v Trstu

V petek, 24. januarja, se je v Peterlinovi dvorani ul. Donizetti vršilo srečanje, ki ga je priredila SZSO (Slovenska Zamejska Skavtska Organizacija), namenjeno vprašanju slovenske prisotnosti med papeževim obiskom v Trstu.

Povabljene so bile mladinske organizacije, predstavniki pastoralnih svetov, društev, zborov in skupin.

Občinstvo je predvsem zanimalo, kako bo potekal papežev obisk in kako bo prišla do izraza slovenska komponenta tržaške Cerkve.

O tem je spregovoril g. Jakomin, kot predstavnik slovenskih duhovnikov v odboru, ki pripravlja papežev obisk v naši deželi. Dušan Jakomin se namreč udeležuje pripravljalnih sestankov že od lanskega oktobra. Slovenski skavti pa imajo svojega predstavnika v t.i. tehničnem odboru.

Iz poročila je sledilo, da program papeževega obiska ni še dokončno izdelan. Predvidoma bo sv. oče obiskal našo deželo v dneh 1. do 3. maja letos. V petek, 1. maja, se bo srečal v Ogleju z duhovniškimi in pastoralnimi sveti štirih škofij Furlanije - Julijske krajine. V soboto, 2. maja, se bo v Trstu srečal najprej z znanstveniki in izobraženci na univerzi ter z javnimi upravitelji in politiki naše dežele, nato z duhovniki in redovniki tržaške škofije. Dopoldne bo papež daroval tudi sv. mašo va trgu Unità. Popoldne bo obiskal Gorico in v nedeljo, 3. maja, Videm, kjer bo imel srečanje z mladimi naše dežele.

Namen papeževega obiska je potrditev pastoralnega načrta Cerkve Furlanije - Julijske krajine, ki teži k prenovitvi podajanja božje besede spričo verske ravnodušnosti in razkristjanjenja današnjega sveta.

Pastoralna prizadevanja naše škofije pa ne smejo prezreti posebne družbene sestave Trsta; poraja se torej vprašanje slovenske prisotnosti med papeževim obiskom v našem mestu.

Zdi se nam potrebno, da se tega srečanja udeležimo bodisi kot verniki in kot Slovenci. Pričakujemo, in to upravičeno, da bomo med papeževim obiskom, predvsem med sv. mašo na trgu Unità, sodelovali kot slovenski verniki, člani enotne tržaške Cerkve v njeni različnosti! Tudi potek sv. maše ni še dokončen: baje bo v slovenščini, poleg italijanskega jezika, škofov nagovor, del papeževega govora, eno berilo, dve prošnji na šest, Očenaš ter dve pesmi. Predviden je en sam pevski zbor - italijanski, ki ga bo vodil dirigent Sofianopulo.

Iz navedenega je razvidno, da bodo slovenski verniki prikrajšani v marsičem.

Na petkovem sestanku smo torej sklenili, da pošljemo predstavništvo h g. škofu z upravičenimi zahtevami za našo narodnostno skupnost, ki jih navajamo v sledečih točkah:

1) dva zbora; torej slovenski zbor za slovenske pesmi;

2) določen prostor za Slovence;

3) napisi tudi v slovenščini;

4) izpoved vere-obnovitev krstnih obljub in uvod v očenaš v slovenščini;

5) sprejem slovenskega predstavništva pri papežu.

Na omenjenem sestanku je bil ustanovljen tudi koordinacijski odbor, ki bo spremljal pripravo na papežev obisk s sprotnim obveščanjem javnosti. Kdorkoli želi sodelovati v omenjenem odboru, se lahko javi na sledeči telefonski številki 213912 in 53604 (v večernih urah).

Dan slovenske kulture 1992

Pestre pobude

Dan slovenske kulture v zamejstvu bomo letos posvetili našim besednim ustvarjalcem. »SLOVENSKA BESEDA '91« je namreč naslov recitala, ki ga Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza slovenske katoliške prosvete in Slovenska prosveta, pripravljajo v Trstu, Gorici in Čedadu. V letu samostojnosti slovenske Republike, v letu vojne agresije, v letu mednarodnega priznanja, so zamejski pesniki in pisatelji potrdili, da je slovenska beseda veliko bogastvo naše kulturne stvarnosti. Petnajst avtorjev je namreč v tem letu izdalo pesniško zbirko, roman, esej ali drugo literarno zvrst.

Prireditelji osrednjih proslav, ki že tretje leto zastavljajo skupaj svoje organizacijsko znanje, so zato smatrali za umestno, da bo februarski Dan kulture namenjen pisani besedi.

Goriška proslava, ki bo v nedeljo, 9. februarja 1992, ob 17. uri v Katoliškem domu, bo nudila priložnost, da se občinstvu predstavijo Aldo Rupel, Dorica Makuc, Ljubka Šorli, Branko Marušič, Rafko Dolhar, Aleksij Pregarc, Ace Memolja in Jožko Kragelj.

Ob avtorjih samih bosta odlomke njihovih del brala člana Slovenskega stalnega gledališča Bogdana Brtuž in Anton Petje. Krajšo predstavitev avtorjev bo podala članica Gledališke skupine Gorica Barbara Rustja. Za glasbene utrinke bodo poskrbeli gojenci Centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« in Glasbene matice.

Slavnostni govornik bo kulturni delavec Janez Povše, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Julijsko krajino.

V okvir goriške osrednje proslave sodi razstava »BESEDNO USTVARJANJE NA GORIŠKEM V DESETLETJU 1981/1991«, ki jo Zveza slovenske katoliške prosvete in Zveza slovenskih kulturnih društev pripravljata v sodelovanju z ljudsko knjižnico »D. Feigel« iz Gorice.

Odprtje razstave bo v petek, 7.2.1992, ob 17. uri v goriškem Katoliškem domu. Ob tej priložnost bodo spregovorili Nadja Marinčič (predsednica odbora ljudske knjižnice »D. Feigel«, Damjan Paulin (predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete) in Rudi Pavšič (predsednik goriške Zveze slovenskih kulturnih društev).

Sodelovali bodo tudi gojenci goriških glasbenih šol.

ZSKD/ZSKP

V PROTITOKU

DSL in demokratična liga

V petek, 24. januarja, smo na 5. strani Primorskega dnevnika lahko prebrali članek, ki govori o predlogu slovenske komponente Demokratične stranke levice (DSL - komunisti), naj bi se ustanovila Demokratska liga, to je levičarsko laično-demokratično zavezništvo: slednje naj bi nastopilo na bližnjih političnih volitvah v imenu »odprtega« Trsta, torej kot protiutež tistemu delu mesta, ki ima še vedno vodilno vlogo in ki je sestavljen iz leberalno - nacionalističnih sil, katere še vedno vodijo skrajno sovražno politiko predvsem do Slovencev, pa tudi do Furlanov in do drugače mislečih. Zavezništvo naj bi sestavljali: socialisti, Stranka komunistične prenove. DSL, zeleni, Slovenska skupnost, Orlandova »Mreža«, Radikalna stranka in posamezniki.

Zamisel o demokratičnem zavezništvu, ki naj bi vsaj ošibilo moč tukajšnjih nacionalističnih krogov, je seveda pozitivna. Vendar bi imel pozoren opazovalec tržaške politične stvarnosti pri tem resne pomisleke. Demokratska liga, ki jo predlaga DSL, kar precej spominja na obliko zavezništva, ki se je v polpretekli dobi imenovala Ljudska fronta, katere vodilni sili sta bili komunistična partija in socialistična stranka; v fronti so obstajala seveda še druga gibanja in posamezniki, ki pa niso imeli kdovekakšne teže. Dovolj je, da se spomnimo na medvojno slovensko OF...

Kar tudi zaskrblja, je vtis, da je DSL to zavezništvo predlagala kot protiutež predlogu Slovenske skupnosti o skupnem nadstrakarskem slovenskem volilnem nastopu. Ta zamisel ni nova.

Predstavil jo je že prof. Samo Pahor ob priliki upravnih volitev leta 1988: takrat se je na ta predlog odzvala le SSk, medtem ko so ga socialisti in takrat še enotni komunisti zavrnili. Obstaja torej bojazen, da so taka zavezništa, kot jih predlaga DSL, koristna samo za enega partnerja, manj pa za druge.

Nazadnje še to: kako lahko DSL predlaga ustanovitev Demokratske lige kot protiutež »uradnemu« nacionalističnemu Trstu in obenem na Občini in Pokrajini glasuje za statuta, ki sta čist izraz odnosa tega »uradnega« Trsta do Slovencev in torej za slednje nesprejemljiva? Zdaj je jasno, da je ta stranka osvojila strategijo socialistov, ki imajo svoje bistvo v skrajnem pragmatizmu: vse je dovoljeno, tudi sodelovanje z italijanskimi nacionalisti, le da poveča število glasov in pride na oblast.

Predlog o Demokratski ligi pa je lahko tudi ena od tistih demagoških potez - poglejmo npr. Cossigov »impeachment« -, s katerimi se DSL skuša izkopati iz krize, v katero je zabredla zato, ker ljudem nima več kaj povedati.

nl

Verski tisk

Želje in kritike

V mesecu za katoliški tisk in še posebej na zadnjo nedeljo je bilo večkrat slišati kritike in predloge na račun našega »verskega tiska«. To je upravičeno. Dejstvo pa je, da mi verskega tiska sploh nimamo in ga niti v načrtu nikoli nismo imeli.

Ko smo ustanavljali »Katoliški glas«, smo imeli namen, da bi z listom jasno dojeli probleme in pričakovanja današnjega človeka, skrbno zbirali pozitivne dejanske prvine, z evangeljsko odkritostjo podajali razloge za luč in upanje, ki izvirajo iz božjega kraljestva, ki ga oznanja Jezus Kristus. Ali smo dosegli cilj? Naredili smo, kar smo mogli in zmogli.

Pisanje Katoliškega glasa ni ugajalo vsem, ker je list, kakor je bila njegova naloga, posegal v praktično vsakdanje življenje, narekoval smernice, ki naj se jih naši ljudje držijo. Hotel je s svojim pisanjem pripomoči, da bi se ljudje zavedali, katera je prava pot, po kateri naj slovenski katoličan hodi.

Vsem to ni ugajalo. »Katoliški glas naj piše o Cerkvi in svetnikih, mi pa bomo pisali o politiki itd.« Zato je bilo vedno govora, da mora vstati tudi kak verski list, ki ne bi nagajal politikom in njihovim načrtom. Ko je bilo skoraj gotovo, da bo prišlo do take uresničitve, sem v Glasu v začetku leta 1956 objavil članek, v katerem sem poudaril naslednje misli: Na Primorskem nimamo možnosti, da bi izdajali verski list, ker nimamo ljudi, ki bi zanj skrbeli. Pisati o verskih problemih ni lahka zadeva. In to zahteva izšolanih ljudi. Takih pa nimamo.

Dve osebi sta se čutili prizadeti: ena je končala za nekaj dni v tržaški norišnici (vsaj tako se je govorilo), druga pa je urednika msgr. Močnika in mene prijavila goriškemu civilnemu sodišču, češ da... Zaradi te prijave je bilo precej bitke, a verskega lista le ni bilo.

Kar sem tedaj napisal, velja še danes. V Sloveniji so poudarjali, da izdajajo verske liste. Pa kateri je res verski? To so delali zaradi težav z oblastmi. Sedaj ima tednik Družina podnapis: Slovenski katoliški tednik.

Veliko se pričakuje od Katoliškega glasa. To je samo po sebi umevno. A kdo naj piše in kako? Treba je, da vsi, ki so sposobni, priskočijo na pomoč in pišejo ter sodelujejo, čeprav niso bili naprošeni.

Katoliški tisk pomaga meni in tebi, jaz in Ti pa pomagava tisku. Katoliški tisk je glas svobode. Ta nas povezuje in oblikuje!

Lojze Škerl

Slovenski verski tisk: Ave Maria, mesečnik, ZDA; Božja beseda, mesečnik, Kanada; Misli, revija, Avstralija; Nedelja, tednik, Celovec; Duhovno življenje, Argentina.

V Sloveniji: Ognjišče, mesečnik; Prijatelj, list za bolnike; Salezijanski vestnik, Ljubljana; Misijonska obzorja, Ljubljana; Božje okolje.

Gotovo smo še kak list izpustili, ki nam ni znan. Kdor torej želi slovenski verski tisk, ga lahko najde in naroči.

Mehiški parlament priznal Cerkev

Mehiški parlament je privolil v reformo ustave iz leta 1917, ki je bila krivična do katoliške Cerkve. Z reformo ustave bo katoliška Cerkev pravno priznana. Odpravljeni bodo proticerkveni ukrepi. V prihodnje bo Cerkev lahko opravljala bogoslužje tudi zunaj svetišč, imela svoje šole in univerze. Vrnjena ji bo tudi pravica do posedovanja lastnine.

DUHOVNA MISEL ZA 5. NAVADNO NEDELJO

— Bog, naš Oče,
tvoja družina smo
in ti si edina naša opora.
Ponudi nam v pomoč svojo rešilno roko
in je nikoli ne odmakni...

V glavni mašni prošnji pete navadne nedelje prosimo za družino božjih otrok. Ta družina se imenuje Cerkev — mi vsi, ki smo po krstu postali Jezusovi bratje in sestre.

Kristjani bi se morali globoko zavedati svoje pripadnosti Cerkvi. Da smo Cerkev. Skupaj bi morali vztrajati v edinosti vere, trdnem upanju in dejavni ljubezni. Mnogi mislijo, ko govorimo o Cerkvi, na papeža, škofe, duhovnike, redovnike in redovnice. Ponavadi jim ne pride na misel, da smo vsi krščeni, tudi laiki, del Cerkve, da smo Cerkev in zanjo odgovorni.

Prav gotovo ni že krst sam po sebi tisti, ki nas usposobi, da se čutimo Cerkev. Krst je samo izhodišče, začetek naše poti, našega življenja v Cerkvi. Potrebno je nekaj dobre volje, da to življenje razvijamo, poglabljamo in bogatimo, do trenutka, ko se bomo z vso pravico veselili in vekomaj uživali kot občestvo svetih v nebesih — kot zmagoslavna Cerkev.

Oče te družine je Bog. Tega nas je naučil Jezus. Na to se moramo navaditi, ko molimo Očenaš.

Starejši brat je Jezus - Božji Sin, ki je postal človek, da bi mi postali božji otroci.

Mati je Marija. Jezus je na križu namenil Marijo za mater vseh ljudi. Nikoli ne smemo pozabiti, da smo Marijini otroci. Ljubezen, ki povezuje ude te družine, je Sveti Duh.

Gospod, sami ne zmoremo napora poti. Ti si naša edina opora. Zato ne odmakni svoje rešilne roke, ko si prizadevamo, da bi živeli med seboj v ljubezni in postali družina tvojih otrok.

MILAN NEMAC

Pastirček, februar

Februarska številka Pastirčka je v soglasju s časom, ki je pustni čas. Vemo, kako se otroci radi »maskarajo«. Pastirček ni na to pozabil, zato jim v tej številki nudi veliko pustnega branja in veselja; pesmice in črtice govorijo o pustu. Otroci najdejo v Pastirčku še drugo zanimivo branje, npr. o Prešernu, saj v tem mesecu obhajamo Prešernov dan, potem imamo zgodbico o Osamljenem zvončku M. Perat, svetnika tega meseca sv. Agato, pa še dosti drugega zanimivega in zabavnega. Tudi to pot je bogata Pastirčkova pošta, posebno tržaških otrok, ki jih urednik Marjan pohvali.

Iskanje skupnega nastopa

V Trstu sta se srečali delegaciji slovenske komisije Demokratične stranke levice, v kateri so bili Miloš Budin, Anamarija Kalco in Ravel Kodrič, ter deželnega tajništva Slovensek skupnosti, v katerem sta bila Ivo Jevnikar in Bojan Brezigar.

Zastopstvi sta razpravljali o napovedanih predčasnih parlamentarnih volitvah in o možnosti, da bi - tudi na podlagi širših povezav ali dogovorov - ponovno prišlo do izvolitve kakega slovenskega predstavnika v parlament.

Obe strani sta poudarili, da sta pripravljeni na odprto soočenje o vseh možnostih, ki bi bile koristne za manjšino v tem pomembnem zgodovinskem in političnem trenutku. Zato se bodo razgovori nadaljevali in še razširili.

kamenčki

Hitrost sodobne pošte

Te dni smo dobili po zračni pošti pismo misijonarja Ivana Štante; pismo je odposlal z Madagaskarja konec junija 1991, na naslovnika je dospelo 24. januarja 1992. Potovalo je torej šest mesecev.

Krištof Kolumb je s svojimi Karavelami vozil iz Lizbone do Novega sveta (Amerike) tri mesece. Pa pravijo, da so letala hitrejša kot Kolumbove barke.

(r + r)

7. deželni kongres Slovenske skupnosti

»Subjekt v novih časih«

V soboto, 8., in nedeljo, 9. feb., bo imela Slovenska skupnost svoj sedmi deželni kongres. Začel se bo v soboto ob 16.00 v dvorani razstavišča ESPOMEGO v Gorici, nadaljeval pa v nedeljo ob 9.00 v župnijskem domu v Doberdobu.

Geslo kongresa je »Subjekt v novih časih«. Edina slovenska stranka v zamejstvu potrjuje tako svoje stališče, da mora biti manjšina subjekt, da mora sama vzeti v roke svojo usodo in da igra pri tem bistveno vlogo tudi samostojno politično nastopanje. Novi časi to stališče še potrjujejo. Od zadnjega kongresa, maja 1989 v Boljuncu, se je spremenil svet, padle so diktature na Vzhodu, končala se je oboroževalna tekma, Slovenija je dosegla demokracijo in državno samostojnost. Do političnih premikov z razkolom na levici je prišlo tudi v Italiji. Pravzaprav ostaja v glavnem nespremenjeno le omejevalno stališče italijanskih oblasti do vprašanja naše zaščite. Potreben je zato prodor zamisli o samostojnem nastopanju in o nastopanju manjšine kot subjekta. Tudi zadnja pogajanja med Italijo in Slovenijo o manjšinski zaščiti ter vloga, ki jo je pri tem odigralo skupno zastopstvo, to potrjujejo.

V sobotnem delu kongresa bosta poročili deželnega predsednika Marjana Terpina in deželnega tajnika Iva Jevnikarja.

Zvrstila se bo vrsta pozdravov in posegov gostov, pri čemer bo zanimiv odziv predstavnikov političnih sil iz Furlanije - Julijske krajine, iz Republike Slovenije, s Koroškega in iz vrst drugih manjšin v Italiji na naše življenjske probleme. Podeljena bodo tudi »odličja SSk« za zasluženo narodnoobrambno in politično delo.

Spored, ki se bo nadaljeval v nedeljo dopoldne v Doberdobu, obsega dalje poročilo deželnega svetovalca Bojana Brezigarja, poročili pokrajinskih tajnikov, v Gorici Hadrijana Corsija in v Trstu Martina Breclja, druge posege in splošno razpravo, ki se bo končala z odobritvijo resolucij in izvolitvijo novih vodstvenih organov na deželni ravni.

Na kongresu ima volilno pravico 90 izvoljenih delegatov, k razpravi in prisotnosti pa je vabljena vsa naša javnost.

SSk

Predkongres mladih

Deželno vodstvo Mladinske sekcije Slovenske skupnosti je priredilo v petek 31. jan. v Jamljah mladinsko predkongresno razpravo, katere se je udeležilo lepo število članov Ms-Ssk, prijateljev in somišljenikov. O dosedanjem opravljenem delu je najprej spregovoril deželni predsednik Ms-Ssk David Slobec, sledilo je nato tajniško poročilo Damjana Terpina. Prisotne je pozdravil tudi deželni tajnik SSk Ivo Jevnikar, ki je poudaril velik pomen, ki ga ima Ms-SSk v naši zamejski in vseslovenksi stvarnosti ter seveda v stranki sami.

RAZNE NOVICE

Volitve v aprilu

Predsednik Francesco Cossiga je razpustil parlament; za prihodnje parlamentarne volitve je določen datum, nedelja 5. in ponedeljek 6. aprila. Volitve bodo za poslansko zbornico in za senat. Volitve bodo torej 14 dni pred Veliko nočjo, ki pade letos 19. aprila.

Novoizvoljeni parlament se bo prvič zbral takoj po Veliki noči.

Rimska občinska uprava pri papežu

Navada je, da po novem letu rimski župan v spremstvu svojih sodelavcev vošči sv. očetu novo leto. Letos se je to zgodilo v soboto, 25. januarja. Sveti oče se je zahvalil za pozornost, potem pa v daljšem govoru pokazal na probleme, ki tarejo Rimljane. Predvsem je spomnil na pomanjkanje stanovanj in na vprašanje priseljencev.

Begunci se vračajo

Hrvaški begunci so se začeli vračati na svoje domove. Odšlo je že precej otrok iz centrov v naši deželi. Nekaj tisoč jih je odšlo tudi iz Slovenije, jih je pa tam še vedno nad 16 tisoč.

Papež pozdravlja zbor »France Prešeren« iz Celja

Papeževe splošne avdience v sredo, 29. januarja, se je udeležil tudi pevski zbor »France Prešeren«, ki slavi stoletnico obstoja. Zbor sta spremljala celjski opat msgr. Friderik Kolšek in dirigent zbor Edvard Goršič. V svojem pozdravu je sveti oče omenil oba, zboru pa zaželel, naj bi ob obisku krščanskih umetnin v Rimu obogatil in izpopolnil svoje delovanje.

Našim možem v hvaležen spomin

Pokojni skladatelj Ubald Vrabec

Spet se je z narodnega drevesa utrgal naše gore list: v 87. letu starosti nas je zapustil Ubald Vrabec, skladatelj, zborovodja in glasbeni pedagog. Ne bomo tu naštevali vseh njegovih drugih vrlin, ki so bile številne in zelo razvejane. Saj ga je tudi življenje premetavalo z enega konca sveta na drugega in ga prekalilo v žlahtno kovino. Rodil se je v Trstu, se preselil v Argentino za nekaj let, se vrnil v Evropo in šel v Maribor, od tam pa spet v Trst in na Primorsko, kjer se je tudi izteklo njegovo plodno življenje v bolnišnici v Izoli.

Ubald Vrabec

Kjerkoli se je pojavil, je pustil za sabo globoke sledove svojega dirigentskega in glasbenega ustvarjalnega dela. Razumljivo je, da se je vedno gibal v emigrantskih vrstah, tako v Argentini kot v Mariboru. Ko se je po zadnji vojni vrnil v Trst, ni zatajil svojega odnosa do glasbe in se na tem polju udejstvoval z raznimi zbori ter jih tehnično dvignil do zavidljive višine. Zlasti se je to zgodilo s tržaškim »Gallusom«, s katerim je nastopal tudi na tekmovanjih »Seghizzi« v Gorici.

Naj kot zanimivost povemo, da je arhiv tega zbora, ko se je slednji razšel, prof. Vrabec poklonil goriškemu zboru »Lojze Bratuž«. Za to gesto smo mu Goričani še posebej hvaležni. Tudi predaval je v Gorici na zborovodskem tečaju, ki ga je priredilo Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica. Sploh je vedno rad prihajal v Gorico in bili smo veseli vsakega srečanja z njim.

Tudi to je bil povod, da se nas je na njegovem pogrebu v Rodiku v sredo, 30. januarja, zbralo lepo število Goričanov, saj smo pokojnika zelo cenili. Ob 15. uri so krsto pripeljali v farno cerkev in msgr. Živic iz Bazovice je vodil molitev rožnega venca do začetka maše. Tako ga je farno občestvo v vasi, kjer je želel biti pokopan, dostojno in na najboljši način sprejelo in se mu oddolžilo. Maševal je domači župnik g. Križišnik, ki je imel tudi poslovilni govor; asistirala sta bazovski župnik g. Živic in bivši openski župnik g. Žerjal. Pevci na koru so peli Vrabčevo slovensko mašo, v kateri je zlasti izstopal monumentalni »Svet«.

Od pokojnika se je še poslovil minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular, predsednik Zveze cerkvenih zborov — Trst dr. Zorko Harej (njegov govor objavimo prihodnjič), v imenu njegovih nekdanjih pevcev pa Aleksander Furlan. V prezbiteriju je ob koncu maše zapel Tržaški oktet; s pesmijo so se od pokojnika poslovili tudi pevci iz Rodika in od Novega sv. Antona v Trstu pod vodstvom Edija Raceta.

Velika množica pogrebcev je rajnega spremila na rodiško pokopališče, kjer so mu združeni pevci zapeli še skladbo »Slovenec sem«. Tako je bilo slovo od tega velikana slovenske melodije. Tudi v majhnih narodih so podobni silaki, na katere moramo biti ponosni in pričakovati, da bo med nami kmalu vstal naslednik, ki bo častno nadaljeval njegovo delo ter šel po njegovih stopinjah.

M. Š.

Spomin na prof. Ubalda Vrabca

Prof. Ubalda Vrabca sem spoznala, ko sem bila stara 13 let. Takrat sem pela v barkovljanskem mladinskem zboru, ki ga je v župnišču vodil prav prof. Vrabec. Tri leta pozneje me je povabil, naj pridem pet v takratni Komorni zbor, kjer sem spoznala svojega bodočega moža in kjer sva preživela najina najlepša mlada leta. V tem zboru sva pela, dokler se nisva poročila. Ob tej priliki je prof. Vrabec komponiral dele slovenske maše, ki jo je nama poklonil in na poroki tudi dirigiral. To je bilo 20.4.1952, torej točno pred štiridesetimi leti. Zato bova na prof. Ubalda Vrabca ohranila najlepši in najhvaležnejši spomin!

Mirjana in Nino Parovel

Ivanu Breclju v spomin

Ivan Brecelj na izletu v Pragi lansko poletje. Na sebi ima majico z napisom »Osamosvojitev Slovenije«.

Vse nas je pretresla vest, da je v petek, 24. januarja, v Devinu nenadno preminil naš dobri znanec, prijatelj Ivan Brecelj. Tako nepričakovano je planila med ljudi ta novica, da skoro nismo mogli tega verjeti. Res, da zadnje čase ni bil najbolj trdnega zdravja, vendar smo ga videvali vedrega in prijaznega na vseh naših prireditvah. V šali je pravil: »Sedaj sem upokojen, zdaj utegnem.«

Pokojni se rodil pred 68 leti v Žapužah pri Ajdovščini. Po osnovni šoli je nekaj let študiral v Malem semenišču v Gorici. Prišla je vojna in homatije po njej. S toliko drugimi se je preselil v Argentino in si tam ustvaril družino s Pinico Legiša, ki je šla za njim v to daljno deželo. Kot vsi drugi tedanji emigranti se je oprijel raznih del: v začetku se je izučil za zidarja, nazadnje je delal v nekem fotografskem podjetju. Z ženo Pinico sta imela pet otrok, tri fante in dve deklici. Tudi lep domek sta si postavila v bližini Buenos Airesa.

Pa je tudi v njiju dozorelo domotožje in v prvih šestdesetih letih se je družina vrnila v Devin. Imel je konkretne gospodarske načrte, a tragična smrt sestre Cvete, ki je prav tiste dni utonila s sinom v Soči, mu je vse to prekrižala. Spet je prijel za zidarsko žlico in se s pridnostjo, vestnostjo in poštenostjo dokopal do uglednega stavbnega podjetja. Vendar ni zidal samo za druge; tudi za svojo družino je sezidal udobno domovanje v Devinu.

Ni ostal le pri ročnem delu. Bil je v prvi vrsti Slovenec in se takoj pridružil Slovenski skupnosti; znal je pritegniti k političnemu delu vrsto požrtvovalnih oseb in žel odlične uspehe v devinsko-nabrežinski občini. Ker so otroci medtem dorasli in doštudirali, je aktivno delovanje modro prepustil njim, jim stal ob strani s svojo izkušenostjo, da so se mogli uveljaviti na raznih poljih. Naj omenimo samo Martina, ki se je posvetil časnikarstvu in je postal podžupan v občini Devin-Nabrežina.

Vendar mu ni bilo dano, da bi dolgo časa užival trdo zasluženi pokoj. Ko je šel v petek, 24. januarja, s sosedom »čistit« gmajno na hrib Grmado, ga je obšla slabost in mu ni bilo več pomoči.

Njegov pogreb v torek, 28. januarja, se je razvil v vsesplošno ljudsko priznanje zaslužnemu možu. Take množice Devin zlepa ni videl. Maševal je njegov bratranec Bogomil Brecelj, župnik v Nabrežini, ob asistenci številnih sobratov. Domači dušni pastir g. Giannini se je toplo od njega poslovil v zares lepi slovenščini. Moški zbor Fantje izpod Grmade mu je pel med mašo in za slovo na pokopališču. Tam sta se od njega poslovila Antek Terčon v imenu Slovenske skupnosti in Gregor Pertot za zbor Fantje izpod Grmade.

Naj gre s tega mesta krščansko sožalje njegovi težko prizadeti družini, njega pa naj spremljajo naše molitve.

Dragi Ivan! Tiho si odšel od nas, skoraj po prstih. Pustil si pa za sabo globoke sledove, katerih ne bo nihče mogel zabrisati, kaj šele nanje pozabiti. Udejstvoval si se na zadnjih (ali bolje prvih) okopih našega narodnega telesa. Včasih je bilo težko v tej neenaki borbi. V največjo radost pa so ti bile zadnje spremembe in razvoj v matični domovini. Bila sva enakih pogledov na našo stvarnost, res prava prijatelja. Tvoje odsotnosti ne bom čutil samo jaz, marveč vsa naša zamejska skupnost. Bil si mož dejanj in si se vedno veselil pozitivnih napredkov, uspehov; znal pa si tudi pokončno kljubovati težavam in si vedno imel pogled zazrt v našo boljšo prihodnost. Takega se te bodo spominjali naši ljudje, katere si tako ljubil in se zanje žrtvoval.

Bogomir Špacapan

Prebrisana glava in pridne roké so boljše blago ko zlate goré.

A.M. Slomšek

V Šturjah so odkrili spominski plošči Filipu Terčelju in Srečku Gregorcu

Ne moremo ravno trditi, da se v zadnjih letih nikdo ni spomnil Filipa Terčelja. Bili so članki (zlasti v PSBL in v koledarju GMD), ki so dokaj izčrpno govorili o tem velikem Primorcu. Gotovo se ga seveda spominjajo starejše generacije, ki so imele neposredne stike z njim. Najbolj je bilo znano njegovo organizatorsko delo. Saj je kot tajnik tedanje Prosvetne zveze povezoval kar 168 prosvetnih enot (društev, krožkov itd.). Bil pa je tudi pesnik (zlasti nabožnih tekstov), pisatelj (med drugim povest »Vozniki«), pedagog (priročnik »Mati uči otroka moliti«). In še in še bi lahko naštevali njegova udejstvovanja. Kjer je videl, da je treba, tam je pomagal in bodril.

Kot tak je razumljivo bil trn v peti tedanjim italijanskim oblastem, ki nad njim niso štedile šikaniranja (tudi konfinacijo v pokrajini Molise). Dolgo je temu kljuboval, nazadnje pa se je umaknil v Ljubljano, kjer pa ni našel pravega polja za svoje delovanje, kot ga je bil vajen na Goriškem. Kot Primorec-emigrant je v letih narodnega odpora simpatiziral z OF, ta pa ga je nagradila z njej lastnim načinom, tako da ga je v začetku leta 1946 zverinsko pokončala pod Davčo (onstran Cerknega), skupaj z domačim župnikom Francetom Krašno.

To je kratek oris Terčeljevega življenja. Do sedaj pa, kot rečeno, nikoli ni bilo javne prireditve, na kateri bi se nanj spomnili. To se je pa zgodilo v nedeljo, 2. februarja, v Šturjah pri Ajdovščini, ki je tudi fara, kamor je spadal. Vendar naj takoj pikro pripomnimo, da so ob tej priložnosti blestele po svoji odsotnosti (vsaj uradno) domače oblasti. Ob 10. uri je bila slovesna maša, ki jo je daroval koprski generalni vikar msgr. Renato Podveršič ob asistenci številnih duhovnikov in ob navzočnosti redovnic, ki so vsi šturskega pokolenja. Cerkev je bila nabito polna. Peli so domači pevci, in sicer skladbe, ki so uglasbene na besedila Filipa Terčelja in msgr. Srečka Gregorca.

Po maši je bilo na Marijinem domu ob farni cerkvi odkritje dveh spominskih plošč: Filipu Terčelju in nekdanjemu tamkajšnjemu župniku Srečku Gregorcu, ki je ta dom dal postaviti. Ta slednji je po zadnji vojni živel in umrl v Gorici in je pokopan v duhovniški grobnici na goriškem pokopališču. Plošči je blagoslovil msgr. Podveršič, izmenoma pa so peli domači cerkveni zbor in kvintet »Sumus«.

Msgr. Srečko Gregorec

O Terčelju je najprej spregovoril g. Jožko Kragelj in nanizal svoja spoznanja v zvezi s tem mučencem naše polpretekle dobe. Za njim je g. Božo Rustja predstavil publikacijo »Filip Terčelj«, ki jo je izdalo Ognjišče. V njej je publicist Marijan Brecelj podal Terčeljevo življenjsko pot v sicer zgoščeni obliki, zlasti kar zadeva razne dokumente, ki govorijo o preganjanju tedanjih oblasti in so tu le kratko omenjeni. Prav bi bilo, ko bi ta življenjepis (z vso dokumentacijo) izšel v širši izdaji, kar bi g. Terčelj gotovo zaslužil. Saj je to del zgodovine našega naroda, ki ne sme kar tako v pozabo. To bi bilo, denimo, za Goriško Mohorjevo družbo, hvalevredno dejanje.

Oglasil se je tudi nekdanji šempetrski župnik Dušan Bratina in v prijetni obliki prikazal drugega slavljenca, župnika msgr. Srečka Gregorca. Ta je veliko napravil za Šturje in si je upravičeno zaslužil spominsko obeležje ob Filipu Terčelju. Oba čakata vstajenja daleč od Šturij, v pozabo pa ne bosta padla, kajti njuna dela gredo z njima, je zaključil g. Bratina.

Po pesmi »Najvišji vsemogočni Bog« se je množica začela počasi razhajati. Vsak je nesel s sabo spomin na ta dogodek, da ga bo posredoval tudi drugim. Naj ljudje ne pozabijo, da smo v naši sredi imeli može, ki so bili zares »heroji«, le da v tistih časih tega naziva nismo poznali in jih tudi danes raje imenujemo »zaslužni možje«, kar je bolj domače in zares naše.

M. Š.

Prešernov dan, slovenski kulturni praznik

Dne 8. februarja leta 1849 je v Kranju umrl France Prešeren, naš največji pesnik. Že dolgo se ta dan praznuje kot »dan slovenske kulture«. Republika Slovenija je ta dan oglasila tudi kot državni praznik in prost dan. Letos bo to sobota.

Prosvetno društvo v Podmelcu. V sredi Filip Terčelj

Smrt zavedne Slovenke, pripovednice in publicistke, Ive Breščakove

Iva Breščak se je rodila v številni družini (14 otrok) v Dobravljah 13.6.1905. Po končani osnovni šoli v Dobravljah je obiskovala triletno trgovsko šolo v Portogruaru pri Benetkah in, ker ni dobila stalne zaposlitve, se je leta 1928 preselila v Milan k sestri Tei, poročeni Abbattista, kamor so se zatekli še sestra Tonca, brat Robert, nečak Franc Rado Jerkič in leta 1932 še brat Mire. Tri leta je bila uradnica pri uvoznem podjetju Cirene za inozemski tisk, kasneje pa še v drugih službah in od 1938. leta je delala pri bratu Robertu, ki je postal zobozdravnik.

Literarno je začela delovati že 1.1923 in priobčila v NR prve prispevke (Vseh mrtvih dan, Napoli, Golobi sv. Marka itd.) pa tudi v ŽS članke o gospodinjstvu, s portreti sodobnikov (Tatjana Pavlova, Grazia Deledda, Madame de Noailles); pomembni so njeni prozni teksti, novele in črtice (Njen obraz, Naša pomlad, Ogenj itd.). Od tekstov, ki jih je poslala Finžgarju za Mladiko, je bila objavljena legenda Veliki petek (M 1926, 127). Zbirke njenih novel Ogenj, ki je bila že 1.1940 tiskana v polah, je doletela zla usoda, ker ni dobila dovoljenja za izid (doba fašizma). Tiskarna jo je prodala za star papir (en izvod je pa le ohranjen). Vanjo je uvrščenih osem novel: Ogenj, Mož je bil izmučen, Pismo, Življenje matere Rozalije, Micka se moži, Odmev, Brajdarjev Miha, Dve kristalni vazi.

Bevk, s katerim je pisateljica bila pisno v stiku, je o zbirki sodil: »Novele so me prijetno iznenadile. Vi ste pisateljica. Imate srečno roko pri izbiri snovi, domišljijo, gladkost pripovedovanja, čut za poezijo, poleg tega pa ima vsaka stvar neko etično jedro...« Vladimir Bartol pa: »Avtoričina prednost je nedvomno fino psihološko niansiranje v prikazovanju značajev, posega pa tudi z lahko satirično ostjo v predvojne družbene razmere...« Gojila je tudi umetnostno esejistiko; članek o kiparki Rini Drenik Marušičevi, Pieru Marušiču (ob smrti) je priobčila v reviji

Iva Breščak

Umetnost. S tega področja je tudi prevod v italijanski katalog slikarske razstave slovenskih likovnikov, ki so razstavljali v Milanu (1928). Po zadnji vojni se je spet oglasila v tržaških Razgledih in ponatisnila novele iz neizdane zbirke in še nekaj novih. Nekaj člankov je priobčila tudi v italijanščini v ženski reviji Attualità (1937). Njen je tudi referat Zgodovina Primorske (obj. Slovensko Primorje), Milan 1945. Večje število njenih rokopisov je bilo uničenih ob bombnem napadu (20. okt. 1944), ko je bil porušen dom Breščakovih v Milanu; rojstno hišo v Dobravljah so pa Nemci požgali! S članki publicistične vsebine je sodelovala še pri Ženi in Praktični gospodinji. (Povzeto iz PSBL, Gorica 1972, GMD)

Breščakovi so si v Milanu zgradili po vojni nov dom, v katerem so poleg profesionalnega nadaljevali svoje kulturno delovanje. Preminula je Tonca (1963), umrla je Tea (1973), obe pesnici; tako se je Iva z bratom Robertom in nečakom dr. Radom Jerkičem preselila 1.1989 v Gorico, bliže rodnemu kraju. Zadnja leta ji je bilo vodilo in življenjski cilj, da bi videla uresničitev izdaje zbirk pesmi sester Tee in Tonce. Izdajo je sicer doživela, saj sta zbirki izšli v začetku decembra 1991 (izdalo jih je KTD v Gorici), ne pa predstavitve. Umrla je v bolnici v Vidmu 17.12.1991, pokopana v rojstnem kraju. **SA**

»Korenine« in tiho delo za Slovenijo

Iz Pariza smo dobili božično številko Korenin. Gre za glasilo, ki ga priložnostno izdaja kot razmnoženino Društvo Slovencev v Parizu; v uredniškem odboru najdemo imena šestih Slovencev, glavni urednik pa je Verena Koršič Zorn.

To pot prinašajo Korenine predvsem poročila o prizadevanjih pariških Slovencev za mednarodno priznanje Slovenije in o dogodkih v zvezi z desetdnevno vojno v Sloveniji zadnje dni junija in prve dni julija 1991. Npr.:

»Društvo Slovencev v Parizu je sodelovalo na raznih manifestacijah, ki so bile organizirane skupno s Hrvati. Z množično prisotnostjo in govori pred tujo publiko, predvsem pa pred prisotnimi osebnostmi iz francoskega političnega sveta, smo poudarjali, da Evropa zavzema zmotna stališča do problemov, ki so zajeli ozemlje bivše Jugoslavije...« Potem našteva: 29. junija pred palačo Chaillot, potem še 18. septembra in 6. oktobra. Oglašali so se po radiu in televiziji zlasti ob dnevih napada na Slovenijo. Pisali so v časopise (Le Figaro, Le Monde). Pošiljali so protestna pisma vodilnim politikom (predsedniku Mitterandu, zunanjemu ministru Dumasu, predsedniku Bushu).

Prizadevanja političnega značaja so bila še bolj številna in verjetno še bolj učinkovita, posebno še njih posegi pri Union Democratique Francaise (Chiracova stranka). Sprejeli so jih pri pariškem senatu, v evropskem parlamentu. Pomagali so delegaciji iz Slovenije ob njenem obisku v Parizu od 16. do 18. julija. »Pomagali smo pripraviti obisk premiera L. Peterleta pri J. Chiracu dne 13. septembra.« »Spremljali smo ljubljanskega župana J. Strgarja v francosko skupščino, kjer so ga sprejeli poslanci UDF (3. okt.).« Podobno je bilo ob obisku ministra za kulturo dr. A. Capudra.

Inž. Marjan Struna je pripravil obisk senatorja Bernarda Stasija v Sloveniji in ga tja tudi spremljal (meseca avgusta).

Inž. Struna redno sodeluje z govori in poročili na mednarodnih srečanjih PPE (Parti Populaire Europeen). Dr. J. Zorec je predaval o Sloveniji v Toulonu na študijskih dnevih evropske mladine. Navzoči so bili razni sedanji in bivši francoski ministri.

Slovenci v Parizu so torej prispevali svoj delež, da nas je posebno francoski svet spoznal in da je tudi Francija priznala Slovenijo.

Velika umetnica v majhnem mestu

Gorica ima sicer v zadnjih letih zelo razvejano koncertno življenje, tu pa tam gostujejo tudi imenitne osebnosti, vendar se ne more prištevati med tista mesta z elitno kulturno politiko, še manj pa z elitno publiko. Spominjam se, da je pred leti v Gorici pela Marjana Lipovšek in tisti redki, ki smo jo poslušali, smo zaslutili njene kvalitete. Seveda je bila tedaj na začetku svoje briljantne kariere. Sedaj je med najbolj cenjenimi mezzosoprani na evropskem nivoju in skoro ni upati, da bo še kdaj pela v okviru naše sezone.

Za Bernardko Fink velja ravno obratno: prišla je v Gorico, potem ko se je že dobro uveljavila na evropskih in tudi svetovnih odrih. Na predvečer goriškega koncerta je pela v nabito polni baziliki sv. Marka v Benetkah s famoznimi Solisti veneti pod vodstvom Claudia Scimone. V Gorici smo jo tudi toplo sprejeli, čeprav v vse prej kot nabiti dvorani. Ob teh prilikah se človek sprašuje, ne da bi hotel s tem komu kratiti osebne svobode, kje so naši ljubitelji petja, naši intelektualci, naša študirana mladina?

V tem pogledu je Gorica, žal, res majhno mesto!

Velika umetnica v majhnem mestu ali Bernardka Fink v Gorici

Bernardka Fink je nastopila v dvorani Katoliškega doma v okviru slovenske koncertne sezone. S češkim pianistom Jiřijem Pokornyjem sta predstavila zanimiv program solospevov in klasičnega repertoarja ter pesmi argentinskih in slovenskih skladateljev. V prvem delu so bili na sporedu Brahms, Wolf in Mahler, v drugem argentinska skladatelja Carlos Guastavino in A. Ginastera, v tretjem pa slovenska skladatelja Škerjanc in Geržinič.

Izvajalca sta že ob prvi pesmi prevzela poslušalce, napetost se je stopnjevala in dosegla višek ob slovenskih pesmih. Finkovo odlikuje zelo prijeten glas, ima zelo visok čustveni naboj, je iskrena in preprosta. Vse to posreduje poslušalcu, zato je bil njen nastop v Gorici za vse nepozaben dogodek.

Različnost dogodkov in zahtev

Ob ugodnem in lepem vremenu se ustavljam na obali tržaškega zaliva in opazujem obširno naravo ter lepoto teh krajev. Nehote mi prihaja na misel skrb in trud naših prednikov, ki so, kot drugod na slovenski zemlji, tudi tukaj na svojem živeli ter delali za svoj obstoj in bodoče rodove. Po tolikem zaupanju našega naroda se je končno uresničilo, kar je bila pri vsakem izmed nas že prirojena želja.

Zgodovinski, nepozabni dan: 15. januar 1992 je ogromnega pomena za slehernega Slovenca, ker je bila s tem dnem priznana suverenost in samostojnost slovenske države.

Veliko je bilo dogodkov do današnjih dni, a radi prostora se omejim le na bližnje čase v naši zgodovini.

V dolgi dobi pred prvo svetovno vojno je bil slovenski narod zedinjen v tedanjem avstroogrskem cesarstvu, z mnogimi priznanimi pravicami, a celotno odvisen od cesarstva, nahajajoč se po naravnem zakonu na eni najlepših in zavidljivih točk evropske celine. Ko je bil manjši del slovenskega naroda na zahodu vključen v italijansko državo, se je začela naša Kalvarija. Zaradi raznih vzrokov je od tedaj do današnjih dni mnogo naših mladih in zdravih ljudi zapustilo svoje kraje in odšlo v tujino. Slovencev, danes po širnem svetu živečih, je več sto tisoč — velik odstotek tako maloštevilnega naroda.

Po kruti in dolgi prvi svetovni vojni in razpadu Avstro-Ogrske je v veliki meri trpela Avstrija, a istočasno je bil prizadet predvsem slovenski narod. Po mirovni pogodbi je bil razdeljen kar na štiri dele. Glavni del Slovenije je bil vključen v novoustanovljeno Jugoslavijo, v kateri pa Slovenci pod srbskimi kralji niso uživali vseh narodnih pravic. Pod Italijo je prišel velik del slovenskega ozemlja (menda za protiuslugo, ker je Italija izdala pakt z Avstro-Ogrsko). Znaten del slovenskega ozemlja je ostal v Avstriji in nekaj na Madžarskem. Za odnose med člani istega naroda so bili veljavni le potni listi in poštne povezave. Povsod so se morali naši ljudje prilagoditi različnim državnim zakonom in ustavam. Ni bilo govora za mednarodno priznanje ene skupne narodnosti. Da ne govorim o hujši dobi fašističnega režima v Italiji.

Po drugi svetovni vojni in porazu nacifašizma je bil Jugoslaviji, oziroma Sloveniji vrnjen večji del ozemlja (Hrvaški v celoti). Žal, vse je zašlo v rdečo diktaturo. O narodovi osvoboditvi se ni več govorilo in zanimanje za našo manjšino kot tako je šlo v ozadje.

Danes se veliko govori, piše in vidi po televiziji o skrbeh in zahtevah za italijansko manjšino v Istri, razdeljeno med dve novi državi. Kakor je za velik narod upravičeno zahtevati ugodnosti za svoje rojake, zakaj iste oblasti po tolikih izgovorih in odlašanjih vsaj ob tej priliki ne nudijo tudi nam končno odobritev zaščitnega zakona za celotno manjšino? In še: Zakaj je toliko pogojev za priznanje novih držav, medtem ko nekatere — recimo stare države — ne spoštujejo mednarodnih zakonov za manjšine? Zanimiva je tudi točka, ko velika država uresničuje možnost dvojnega državljanstva svojih ljudi na tujem in kar je v tem v zvezi, zakaj ne bi imeli istih pravic tudi mi in naši po svetu?

Vsekakor današnja Slovenija ima ministrstvo za Slovence izven svojih meja, zato je utemeljeno, da se bodo odgovorni uspešno prizadevali tudi za omenjene slučaje. Upa se še, da napoči dan, ko bo zares nastala zaželjena in pravična skupna Evropa.

F.B.

Ob robu nekega pogreba

Nekdo mora prej umreti, da se pokaže, koliko prijateljev je v resnici imel. To mi je prišlo na misel ob pogrebu g. Albina Germeka. Sprašujem se, kje je bila vsa tista množica v dolgih letih njegove službe na Kontovelu? Vsi tisti prijatelji, ki jih je svoj čas gostoval ob kozarcu vina, jim bil na voljo za poslušanje in potrebno pomoč?

Ko bi ga bili vsi tisti pogrebni prijatelji vsaj tu pa tam kdaj obiskali, bi g. Germek še bil med nami. Tolika izrazita vdanost bi mu brez dvoma pomagala prenašati težo bolezni, službe in življenja.

F.V.

Proslave za Vinka Vodopivca

Letos poteka štiridesetletnica smrti skladatelja Vinka Vodopivca, dolgoletnega župnika v Kromberku. Zato je občina Nova Gorica sklenila to obletnico še posebej počastiti z raznimi prireditvami in pobudami. Ustanovila je poseben častni odbor, v katerem so različni kulturni in javni delavci Primorske, posebej Goriške. V njem so med drugimi koprski škof msgr. Metod Pirih (na prvi seji ga je zastopal msgr. Podberščič), bivši predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj, poslanec Tomaž Pavšič, zgodovinar dr. Branko Marušič, nekdanji novogoriški župan Šimac, novogoriški dekan Paljk, muzikolog Edo Škulj, glasbenika Marjan Gabrijelčič in Anton Nanut itd. Iz zamejstva je bil imenovan prof. Andrej Bratuž.

Prva seja tega odbora je bila prejšnji teden na sedežu občine Nova Gorica. Sejo je vodil župan Sergij Pelhan, ki je bil nato tudi izvoljen za predsednika tega odbora. Na seji je v glavnem tekla beseda o pripravi nekaterih prireditev v tem okviru. Glavna kulturna prireditev bo meseca septembra z raznimi nastopi, tako v cerkvenem kot v svetnem okviru. Posebno mesto bo imel nastop akademskega zbora Vinko Vodopivec. Počastitev priljubljenega primorskega glasbenika bo našla svoje mesto tudi v okviru Kogojevih dnevov v Kanalu, kjer bodo proslavili še Marija Kogoja in Maksa Pirnika.

Prav je, da se počasti spomin pomembnega goriškega glasbenika, ki je toliko prispeval k ohranjevanju slovenske pesmi, posebej v težki dobi fašizma. Razne pobude s primernimi nastopi bodo tudi v Gorici sami, kjer naše osrednje in druge prosvetne organizacije in zbori že pripravljajo svoje pobude.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Madžarska: Parlament v Budimpešti je izglasoval sodno preiskavo za vse, ki so od decembra 1944 do maja 1990 krivi umorov, izdaje. Kdaj bo sličen zakon izglasoval slovenski parlament?

SLOVENSKA PROSVETA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

SLOVENSKA BESEDA '91

ob Dnevu slovenske kulture

Nedelja, 9. februarja 1992, ob 17. uri

GORICA - Katoliški dom

TRST - Kulturni dom

V ČEDADU bo prireditev teden kasneje

V petek, 7. februarja, ob 18. uri v Katoliškem domu v Gorici otvoritev razstave besednega ustvarjanja v goriški pokrajini v zadnjem desetletju

V Nabrežini v nedeljo, 9. febr., bo Dan katoliškega tiska. Pri maši ob 9.30: govor, molitve, darovi. Zvečer ob 17.30 v župnijski dvorani: tradicionalna vesela prireditev; srečanje s pisateljem knjig »Simon iz Ruta« in »Moje celice« (Jožko Kragelj); in še Darovi - Dobitki za naš tisk. Pridite!

Oddaja »Vera in naš čas«

Pri nedeljski oddaji »Vera in naš čas« je bilo govora o našem tisku. Izražena je bila misel, da v marsičem KG ne ustreza bralcem. Vprašali smo se, zakaj tisti, ki jim njegova vsebina ni všeč, ne pristopijo med dopisnike in rečejo: Glejte, tako in tako pišite, če hočete, da vas bomo brali! In tistim, ki znajo največ in najbolje povedati, bomo dali veljavo. Utihnile bodo take tožbe in povečalo se bo zanimanje zanj. Naši intelektualci naj pogumno stopijo na plan in preobrazijo vse strani KG!

F.V.

Mladi v Strasburgu

V Strasburgu se je prejšnji teden mudila 46-članska delegacija Mladinskega sveta Slovenije, v kateri sta bila tudi dva predstavnika makedonskega mladinskega sveta, predstavnica hrvaške mladine ter odgovorni za mednarodne odnose pri Mladinski sekciji Slovenske skupnosti Peter Rustja. Slovensko delegacijo so najprej sprejeli predstavniki Evropskega mladinskega sklada ter Evropskega mladinskega centra, sledil pa je nato obisk Evropskega parlamenta ter Sveta Evrope.

Po 50 letih v domači zemlji

V jeseni 1991 so prepeljali v Redipuljo skoraj 300 italijanskih vojakov, ki so padli v Rusiji v prvih mesecih vojne na Ruski fronti.

Med temi so bili tudi nekateri Slovenci in Hrvati, ki so padli kot italijanski vojaki. Italijanske vojaške oblasti so voljne vrniti svojcem posmrtne ostanke teh vojakov, če svojci to zahtevajo.

Med temi padlimi je bil tudi Stanko Šuligoj iz Avč, ki je padel 30.7.1942 v kraju Fomičinskij na jugu Rusije.

Tako so 22. januarja letos vrnili posmrtne ostanke pokojnega Stanka in ga z vojaškimi častmi predali svojcem na bloku pri Rdeči hiši.

Te posmrtne ostanke so svojci prepeljali v Avče, kjer so jih popoldne istega dne pokopali po sv. maši in s slovenskim petjem kakor vsakega domačina. Po 50 letih se je Stanko vrnil v domačo slovensko zemljo.

Potovanje s Katoliškim glasom v letu 1992

Tradicionalno potovanje s Katoliškim glasom bo letos od 23. do 31. julija (devet dni), in sicer na Škotsko (Anglija). Odhod iz Gorice v četrtek, 23. julija, na letališče v Trevisu, od tam z letalom na Gatwick in nato v Oxford.

Naslednji dan se začne pot proti Škotski in po njenih krajih: Chester, Glasgow, Inverness, Edimburg, kjer bo celodnevni postanek. Iz Edimburga bo peljala pot v Newcastle, York, nato v Cambridge in London. Celodnevni ogled Londona in zadnji dan, 31. julija, odlet iz Londona do Benetk in z avtopulmanom v Gorico, kjer se potovanje konča.

Na potovanju bo ves čas po Angliji in Škotski popotnike spremljal vodič z znanjem italijanščine, za duhovnega vodjo bo dr. Jožko Markuža. Cena za ves čas potovanja je 1.850.000. Ob vpisu se plača 300.000 lir, ostalo 20 dni pred odhodom. Vpisovanje se nepreklicno zaključi 30. aprila. Kdor želi imeti lastno sobo, doplača 38.000 na noč.

Vpisovanje na upravi Katoliškega glasa in pri dr. J. Markuži (Mavhinje).

Politični program za Slovence

Naš bralec in dopisnik iz Anglije P.Z. razmišlja o novem političnem položaju, ki je nastal v Sloveniji po zlomu komunistične diktature. Omenja, da nekateri mislijo, da je politična rešitev v večstrankarskem sistemu, podobno kot ga imajo v Italiji, deloma v Franciji in Nemčiji. Toda ob tem opozarja, kako imajo zlasti v Italiji »sezonske vlade«, kot lahko vsi ugotavljamo, torej nestabilne vlade. Glede nas Slovencev pa pravi:

»Mi smo maloštevilen narod in naše sosede so bile in bodo Italija in Avstrija. Vsaka teh bo skušala razširiti svoj ozemeljski prostor. Zato moramo brezpogojno nastopati enotno, združeni v eni stranki in ne razcepljeni na mavrico strank... Poleg temeljne glavne stranke Enote bi bilo primerno imeti samo eno opozicijsko stranko, v kateri bi se družili drugobarvni oz. drugače misleči volilci kot volilci Enote.

Primer, da dve stranki lahko obstajata v sožitju, kljub razlikam v ideologiji, je Združeno kraljestvo (Velika Britanija) s konservativci in socialisti. Podobno je tudi v ZDA onstran Oceana z republikanci in demokrati.«

V Sloveniji je trenutno deset političnih strank, ki se borijo za oblast.

Pismo iz Rusije

Učitelj v mestu Ternopil: Vzgajali so me v brezboštvu in niti ne vem, ali sem krščen ali ne. Kot učitelj v višjih razredih sem moral odobravati bojevito brezboštvo. Bil sem pa dovolj pameten, da nisem učil, o čemer nisem bil prepričan. Moj 15-letni sin je krščen. Prosim, pošljite mi verske knjige. Prišle bodo v mnoge roke. Moji učenci v prostem času pomagajo handikapiranim, vdovam in družinam s številnimi otroki.

Kalvarija italijanskih duhovnikov

Med italijanskimi duhovniki je bilo veliko žrtev v času fašizma, nemške okupacije in celo v prvih letih po končani vojni. L'Avvenire navaja številko 736.

Najhuje je bilo v deželi Emilia-Romagna, kjer je bilo pomorjenih 122 duhovnikov, od teh samo v Modeni 24.

Komunisti v Emiliji so po koncu vojne nadaljevali z oboroženim odporom, da bi se polastili oblasti. Značilno je, kar navaja profesor Bedeschi: »Če bi po koncu vojne vsak tovariš ubil svojega župnika in vsak odvisni kmečki delavec svojega gospodarja, bi bil problem sedaj rešen!« Tako je izjavil neki komunist v gostilni v bližini Bologne.

Tržaški nacionalisti tako radi kažejo na zločine jugoslovanskih komunistov na Tržaškem ob koncu vojne, a italijanski komunisti niso ravnali nič bolje, saj jih je vodila ista ideologija. **(Po L'Avvenire)**

TRST

Osmina za pok. prof. Ubalda Vrabca

Naša skupnost je ponosna, da je imela več let odličnega gosta kot vaščana. V sredo zvečer smo se zbrali v cerkvi pri sv. maši za pokojnega. Pel je openski cerkveni pevski zbor »Sv. Jernej«, ker je bil navezan na prof. Vrabca, ki je živel na Opčinah, dokler ni prišel v Bazovico. Po sv. maši je bila v Slomškovem domu žalna seja. Nastopil je Tržaški oktet, ki je bil vedno tesno povezan z njim. Naš cerkveni zbor poje nekatere njegove cerkvene pesmi. Razveselilo nas je, da je pokojni zadnje čase prejemal sv. zakrament posebno v Izolski bolnišnici.

Priljubljeni kantavtor Adi Smolar spet v Trstu

V organizaciji Slovenskega Kulturnega Kluba bo v soboto, 15. februarja, v Peterlinovi dvorani (ulica Donizetti 3) koncert kantavtorja Adija Smolarja ob izidu njegove nove kasete. Adi Smolar je gotovo izjemna osebnost v svetu slovenske sodobne lahke glasbe; ni samo dober pevec in kitarist, v njegovih pesmih cenijo mladi predvsem originalni preplet glasbe in besedil, ki so polna duhovitih miselnih zasukov, ironije in zdravega humorja. Marsikdo se ga verjetno spominja z Mladinskega tabora, ko je prvič nastopil pri nas in požel veliko priznanje.

SKK vabi na koncert, ki se bo začel ob 19. uri, prav vse, ki jim je všeč dobra slovenska lahka glasba.

Prešernova proslava

V nedeljo, 9. februarja, bo v župnijski dvorani v Bazovici ob 17.30 slovesna proslava. Nastopil bo harmonikarski ansambel »Syinthesis«, ki je že nastopil pri nas z velikim uspehom. Pel bo zbor »Skala« iz Gropade ter otroški zbor »Slomšek«. Govornik bo dr. Zorko Harej.

Nabrežina Maša za pok. Ivana Breclja

Tudi župnijsko občestvo iz Nabrežine se spominja pok. Ivana Breclja ter se mu iskreno zahvaljuje za storjena zidarska dela: novo župnijsko dvorano, zunanje cerkvene zidove in obnovitev tlaka pred cerkvijo. Obenem sporočamo, da bo posebna maša (30. dan smrti) v petek, 24. febr., ob 18. uri v nabrežinski cerkvi; pel bo domači cerkveni zbor. Po maši pa vabljeni na »srečanje« v »njegovi« župnijski dvorani!

Ivan Brecelj pri delu za župnijsko dvorano

Izreden obisk v Bazovici

Otroški vrtec in osnovna šola v Bazovici — slovenska in italijanska — sta doživela srečanje, prvo te vrste: poslušali so dekleta, ki so slepa od rojstva. Ganilo jih je ganljivo petje, igranje na harmonij in piščali in lepe deklamacije. Nastop je bil v otroškem vrtcu, ker ima večji prostor, saj je bilo prisotnih nad 50 otrok. Otroci in osebje in tudi domače trgovine so poklonili svoj prispevek za potrebe srednje šole slepih v Škofiji Loki. Pred nastopom je spremljevalec peljal dekleta na dva žalostna kraja našega Krasa in v bazovsko cerkev. Kar mi doživljamo z očmi, so one doživljale s poslušanjem, ki jim sega globoko v srce.

Kosilo jim je nudil padriški dom za ostarele in bolne »Jeralla«. Po kosilu so dekleta razveselila nad 60 oseb, ki so navdušeno ploskale, in celo pele nekatere pesmi. Vodstvo doma, osebje in bolniki so obdarovali pridna dekleta, ki so bila iz sebe od veselja in zadoščenja nad lepim uspehom.

Po slovesnosti Vzhodne liturgije

Ne vem, če je ta liturgija ob zaključku Tedna edinosti bila kdaj tako zbrana kot v nedeljo, 26. jan., v katinarski cerkvi. Po Tonetu Kralju poslikana cerkev res ni kdo ve kako velika, a je bila razveseljivo natrpana. Vsi so, s knjižico v roki, pazljivo sledili poldrugo uro trajajoči slovesnosti. Je morda zasluga domačega župnika T. Žužeka, ki je vernike predhodno pripravil?

Ne bo odveč, če zaslugo za lepi uspeh pripišemo tudi pomlajenemu ekumenskemu zboru. Tenkočutno vodstvo dirigenta dr. Hareja je vsebinsko dopolnjevalo mašno besedilo in ga dvigalo v nadčutno duhovnost.

Čeprav smo kdaj podvomili, ali ima ta liturgija še kaj povedati in ljudi zanimati, smo to pot odkrili, da je njen zaklad neizčrpen in nas more še duhovno obogatiti.

Mimo katinarske burje in mraza se je množica rada odzvala vabilu g. župnika in v ogretih prostorih segla k radodarnemu prigrizku in kozarcu Coca - cole ali kaj drugega ustreznega.

F.V.

Letošnji duhovniški jubileji

Letos bodo obhajali zlato mašo naslednji duhovniki: Goriška škofija: Stanko Premrl, upokojeni župnik; Tržaška: Marijan Živic, župnik na Bazovici; Koprska: Černigoj Vinko, župnik v Piranu; Kragelj Jožko, župnik v Batujah; Aleksander Lestan, župnik v Črničah.

Med italijanskimi duhovniki pa bodo letos zlatomašniki: Medeot Mario, upokojenec; Bartolomeo Bertotti, kanonik; Brandolin Italo, upokojeni katehet. Tržaška škofija: Colomban Libero, Gamboso Emilio, Carletti Remigio.

Srebrnomašniki v tem letu so: Ambrož Kodelja, župnik v Doberdobu. V koprski škofiji: Bucik Jože, Kosmač Janko, Čtrancar Niko.

Vsem jubilantom že danes iskrene čestitke!

Slomškove zlate resnice

Kjerkoli je največja sila,
tam je božja roka mila.

GORICA

Predsednik Fr. Cossiga v Gorici

Precej nepričakovano je predsednik Fr. Cossiga napovedal svoj obisk v Gorici in Vidmu. V Gorico pride v petek 7. febr. in se bo tu srečal s predsednikom Milanom Kučanom. V Gorici bo sprespal ter odšel naslednji dan v Videm. Poleg Vidma bo obiskal Gemono, ki je bila po potresu najbolj uničena in je sedaj najbolj obnovljena. Svoj obisk bo zaključil v nedeljo, ko bo obiskal planino Porzus, kjer so partizani leta 1944 postrelili 6 vojakov iz brigade Osoppo. Brigada Osoppo je zbirala borce za svobodo iz demokratičnih vrst. Zato so ti borci bili za rdeče partizane »izdajalci«.

Subjekt v novih časih

7. deželni kongres Slovenske skupnosti

Razstavišče ESPOMEGO v Gorici v soboto, 8. februarja, ob 16.00 z nadaljevanjem v župnijskem domu v Doberdobu v nedeljo, 9. februarja, ob 9.00.

Vljudno vabljeni!

Sovodenjska poje

Deveta pevska revija Sovodenjska poje je bila zadnjo nedeljo v januarju. Domače kulturno društvo jo je posvetilo prezgodaj umrli marljivi kulturni delavki Franki Ferletič. Uvodne misli in najavo bogatega programa delovanja društva za mesec februar je podala predsednica Alenka Florenin. Razmišljala je tudi o novi obliki revije, mogoče v povezavi recitala in zborovskega petja. Kulturni večer sta povezovali Magda Tomsič in Erika Pelicon. Nastopilo je šest zborov: mladinski zbor Rupa-Peč pod vodstvom Tanje Kovic in Damjane Čevdek; pevsko skupino Sovodenjska dekleta je vodila Sonja Pelicon; mešani zbor Rupa-Peč pod taktirko Zdravka Klanjščka; moški zbor Skala iz Gaberij pod vodstvom Rozine Konjedic. Kot gosta sta nastopila moški zbor iz Štmavra, ki ga vodi Gabrijel Devetak, in mešani zbor Ciril Silič iz Vrtojbe pod vodstvom Barbare Šinigoj. V spomin na nedavno umrlega skladatelja Ubalda Vrabca so vsi zbori skupaj zapeli pesem Soči.

Remo Devetak

Pevska skupina »NONET BRDA« - zborovodja Radovan Kokošar

Za povezavo naše mladine

Duhovniki štandreške dekanije smo na dekanijski konferenci v zavodu sv. Družine govorili tudi o pripravah na obisk sv. očeta v naši deželi. Zvedeli smo, da dokončni program za obisk v Gorici ni še izdelan.

Glede naše mladine smo ugotovili, da se ta udejstvuje v raznih organizacijah in skupinah, a da ni povezana; odtod njena skromna udeležba na srečanju mladih v Romansu, kot smo brali v KG. Zato smo duhovniki na konferenci sklenili, da moramo to mladino povezati. Pričujoča je v skupinah župnijske mladine, pri pevskih zborih, v naših prosvetnih društvih, pri skavtih, v Izviru, pri Odru 90' in še kje. Nujno je zato ustvariti povezavo med vsemi temi skupinami mladih, torej neke vrste mladinsko konzulto slovenske katoliške mladine v štandreški dekaniji. To pobudo smo poverili g. Karlu Bolčini, najmlajšemu duhovniku med nami.

Na konferenci se je tudi ugotovilo, da se je dekan g. A. Lazar opravičil za svojo odsotnost v Romansu, a da o tem navzočih niso obvestili. Zato se g. dekanu tudi oproščamo (Ured.).

Imenovanje

Minister za zdravstvo De Lorenzo je imenoval dr. Karla Brešana za člana ožjega odbora pri državni zdravstveni komisiji. Naloga tega odbora je ocenjevati znanstveno tehnološke kakovosti, zdravstvene ponudbe in zdravstvene posege (Quality Assurance) in pa akreditiranje vseh zdravstvenih inštitucij z namenom, da se pospešijo zdravstvene reforme in da se zastavijo bolj konkretni cilji.

Dr. Karlo Brešan je v službi v bolnici San Giovanni di Dio v Gorici in znan kulturni ter politični delavec. K visokemu imenovanju naše čestitke.

Slovesnosti na Koroškem

Dne 24. januarja je minilo 10 let, kar je bil nekdanji »duhovni šef« graških študentov dr. Egon Kapellari posvečen za krškega škofa. V prvem desetletju je veliko storil za povezavo kristjanov na dvojezičnem Koroškem, rad prihaja na slovenske prireditve, posebno pozornost pa posveča liturgiji. Eden od viškov njegovega delovanja do danes je bilo jubilejno Hemino leto, ko je leta 1988 v Krko prišel tudi papež.

Istega dne zvečer je bil v prostorih Delavske zbornice v Celovcu že 30. gimnazijski ples, ki ga prirejajo maturantje Slovenske gimnazije. Udeležilo se ga je lepo število dijakov, njihovih staršev in profesorjev pa tudi častnih gostov (celovški župan, minister Dular). Za razvedrilo sta jim igrala ansambel Gorenjci in Big Band RTV Ljubljana. Ta je bila pravzaprav edina tovrstna prireditev letos, saj je tradicionalni Slovenski ples, ki je ponavadi v začetku januarja, odpadel zaradi vojne na Hrvaškem.

Čestitke

Zakoncema Frandolič se je v Milanu rodila prvorojenka Costanza Aleksija. Mladi družini Bog daj srečo!

Domači

ODBOR GORIŠKIH STARŠEV
VABI NA TRADICIONALNO

PUSTOVANJE

v soboto, 29. februarja, ob 21. uri
v telovadnici Katoliškega doma v Gorici.

Igra ansambel PLUT, dobro založene mize in bar...

Nagrajevanje najlepših mask:

— posamezniki
— najlepši pari
— najštevilnejše skupine

Prijave za tekmovanje ob dvigu vabila.

Vstop samo z vabili. Dobite jih v Katoliški knjigarni, Roman baru, trgovini Košič Andrej, v trgovini Terpin (ul. Duca d'Aosta), v zlatarni Šuligoj (ul. Carducci). Pohitite!

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Tone Pavček
Marjan Belina

Juri Muri v Afriki

Glasbena, pevska, ritmična, lutkovna prireditev

V okviru Krščansko kulturne zveze iz Celovca sodelujejo člani raznih koroških skupin.

REŽIJA: Tine Varl
GLASBA in ARANŽMA: Gabriel Lipuš
KOREOGRAFIJA: Minka Veselič
DRAMATURGIJA: Darka Čeh
LUTKE, SCENA, KOSTUMI: Breda Varl

Petek, 14. februarja. Katoliški dom ob 20.30
Sobota, 15. februarja, ob 9. in 11. uri za šole

DAROVI

Katoliški glas: N.N. v spomin duhovnika Albina Germeka 100.000 lir.

Za slovenske misijonarje: Mara Breščak 85.000; F.P. 20.000 lir.

Za Katoliški glas: F.P. 50.000 lir.

Za tiskovni sklad GMD: Kati Burjes 10 USA.

Za Katoliški dom: v spomin na pok. Jožeta Gorkiča daruje žena Elica 100.000 lir.

Za sklad M. Čuk Gorica: trgovina jestvin Semolič iz Raštela 50.000 lir.

Za Sv. Goro: N.N. 100.000; N.N. 100.000 lir.

Za kapelo Sv. Leopolda Mandiča - Domjo: N.N. Trst v zahvalo za uslišanje 500.000 lir.

Za Katoliški tisk: N.N. 50.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: v spomin na Marijo Hrovatin daruje druž. Škerlavaj Nardo 25.000 lir.

Darovi za cerkev v Nabrežini: Volpi 20.000; Caharija 5.000; namesto cvetja na grob staršem daruje Enrika Rudež-D'Andrea 50.000; skavti 50.000; Radovič 5.000; Venier 10.000; Saksida-Radovič 50.000; Terčon 40.000; Legiša 50.000; Pertot Danilo 20.000; Rutar 30.000 v spomin na drago Elizabeto Pieri daruje Caharija Vera Verri 30.000 lir.

Za Katoliški tisk: Namesto cvetja na grob pok. Ivana Breclja daruje Anton 50.000; Bogomil 50.000 lir.

V spomin Dorice Makuc in Franke Ferletič družina Čevdek, Peč 38, za cerkev na Peči 100.000 lir.

Za lačne v misijonih: N.N. 50.000 lir.

Za cerkev v Štandrežu darujejo: Družina Brankovič 40.000; družina Pesenti Ottavio 50.000; družina Mučič Frančiška 20.000; Nanut Angel 100.000; Brajnik Katja 100.000; Bratovščina Rožnega venca kot letni prispevek 200.000; Brajnik Julka 50.000 lir.

Za Slovensko Karitas se je ob praznikih nabralo v Štandrežu (v cerkvi) 850.000 lir.

Milena Franco ob 16. obletnici smrti moža Adrijana po 25.000 lir za Katoliški glas in za romarski Dom na Sveti Gori.

Slavica Kocjančič daruje za lačne 40.000; namesto cvetja na grobova Albine Košuta in Anice Verginella pa 50.000 lir za Katoliški glas.

Za barvna okna v Bazovici: Dijetovi v spomin mame Viktorje 120.000, Dora Živic v spomin staršev 300.000; N.N. z Reke 10.000; Peterosovi 15.000; N.N. 10.000; nono in nona Kovačeva v spomin vnuka Davida 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

TRGOVINA OBLAČIL v ulici Seminario, 10 razprodaja vse zimske in smučarske artikle za odrasle in otroke. Izkoristite ugodno priložnost.

obvestila

V zgornji Brestovici bo v nedeljo, 8. t.m. praznik svete Anastazije. Popoldne ob treh bo sv. maša.

Vpisovanje v Višjo in v Gospodinjsko šolo v Št. Petru pri Št. Jakobu na Koroškem bo letos med 17. in 29. februarjem. Pogoji za sprejem: uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji. Vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za Višjo šolo sprejemni izpit, ki bo 8. julija 1992 na šoli.

ACM Gorica vabi k maši za edinost v pon., 10. tm.m., ob 16.30 v Zavodu Sv. Družine.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 10. februarja, na Prešernovo proslavo, na kateri bodo podelili 17. priznanja Mladi oder in razglasilo izid 20. literarnega natečaja Mladike. Govoril bo prof. Tomaž Pavšič, predsednik komisije za kulturo in kulturno dediščino pri poslanski zbornici Slovenije. Prireditev bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

radio

Spored od 9. do 15. februarja 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Miki«. Drugi in zadnji del. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Mario Uršič: »Franc in njegovi«. Radijski dokumentarec.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1918 - 1941 (ponovitev). 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Partizanski pevski zbor iz Ljubljane. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Veselo na otroškem valu. 15.30 Tanja Rebula: Rodinov poljub. 16.00 Mi in glasbe. Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Simon iz Ruta.

Torek: 8.10 Alpe Jadran (ponovitev). 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Položaj otrok in njihove usode v današnji družbi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 11.50 Priljubljene melodije. 12.00 Male neznane države. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 16.00 Mi in glasba.

Četrtek: 9.30 Beležka. 9.40 Dvajset minut z... 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 11.50 Priljubljene melodije. 12.00 Skozi tančico molka. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Moški zbor Slava Klavora iz Maribora. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Evergreeni. 15.30 Spoznajmo Slovenijo (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Ensemble Hortus musicus iz Celovca. 17.10 Četrtkova srečanja: Trst, december 1941.

Petek: 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Indija-Koromandija. 12 potovanj po nezavarovanih stezah. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Moški zbor Slava Klavora iz Maribora. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice... pravljice... pravljice... 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 15.00 Zvočne kulise. 15.30 Portreti in srečanja (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Violinist Rok Klopčič in pianistka Vlasta Doležal-Rus. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 9.00 Slovenska lahka glasba. 9.30 Cigani ne kradejo pesmi. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. Orkester Ljubljanske opere. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.00 Poročila in kulturna kronika. 17.10 Alpe Jadran. 18.00 Manica Komanova: »Prisega opolnoči.« Radijska priredba drame.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177
poštni tekoči račun: 11234499

Podurednštvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina I/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina:	Italija	50.000
	inozemstvo	70.000
	zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA